

Populair en lastig. De top 6 duikplekken die extra voorzichtigheid vereisen

Het verkennen van een paar van je favoriete duikbestemmingen. Dit is wat je moet weten om er veilig en vol zelfvertrouwen te duiken

Duikers zijn, zoals we allemaal weten, reizigers. De alarmcentrale van DAN Europe krijgt regelmatig verzoeken om hulp van leden van over de hele wereld. Interessant is dat de verspreiding van de hulpvragen op de wereldkaart laat zien welke plekken de favoriete bestemmingen zijn van Europese DAN-leden. Het laat ook zien dat een aanzienlijk aantal oproepen voor hulp afkomstig is van een bepaald cluster van specifieke duiklocaties. We besloten deze duikstekken onder de loep te nemen en selecteerden de eerste zes op de lijst. Het doel is niet om duikers te ontmoedigen om die locaties te bezoeken. Integendeel: we willen ook dat ze daar naartoe blijven gaan en duiken, maar wel met een paar extra tips om de veiligheid te verbeteren. Een steeds beter geïnformeerde duikgemeenschap is een veiligere duikgemeenschap.

Zijn sommige duikplekken/bestemmingen riskanter dan andere?

Dat een koraaltuin op -12 meter in helder, beschermd water minder een uitdaging vormt voor een duiker dan een diep wrak dat door stromingen wordt gegeseld, voelt iedereen aan. Sommige duiken vereisen meer ervaring, specifieke training en uitrusting geschikt voor de omstandigheden waarmee je te maken krijgt. Toch ontvangt DAN vaker verzoeken om assistentie vanuit een paar populaire, meest gedroomde en beroemde duikbestemmingen. Het is de wet van de grote getallen. Duikstekken van wereldklasse zoals de wrakken van Thistlegorm en Zenobia, of Dahabs Blue Hole zijn vaak het doel van duikbedevaarten. Het is dan ook niet verwonderlijk dat we statistisch gezien meer incidenten op deze locaties hebben geregistreerd in vergelijking met andere bestemmingen met een zelfde soort omgeving.

We hebben de belangrijkste aspecten van deze locaties geanalyseerd, met behulp van de waardevolle input en hulp van duikprofessionals die bekend zijn met de locaties en deel uitmaken van de lokale duikduikgemeenschap.

De lijst houdt alleen rekening met de oproepen die worden beheerd door de alarmcentrale van DAN Europe, en bevat geen verzoeken tot actie die zijn ingediend bij andere organisaties zoals havenkantoren, politie, SAR, de verschillende medische hulpdiensten enz.

DE TOP 6

#1 Blue Hole

Dahab, Sinai Peninsula, Egypte – Duiken vanaf de kust.

De Blue Hole in Dahab is een waar mekka voor technicduikers en freedivers van over de hele wereld. Het is een zeer diep (meer dan -120 m) karstzinkgat gevormd door erosie in het omringende rif. Op -55m verbindt een boog het binnenwater van de Blue Hole met de open zee. Volgens verschillende bronnen is de Blue Hole de duikstek waar de meeste dodelijke duikongevallen ter wereld plaatsvinden.

Kritieke zaken

- Goed zicht en goede zeecondities kunnen misleidend zijn over de diepte en de moeilijkheidsgraad van de duik
- Desoriëntatie
- Een duiker die deze stek niet kent kan te lang op diepte ronddwalen, of zelfs verdwalen, terwijl hij op zoek is naar de boog (uitgangstunnel)
- Ongeschoolde duikers die zich buiten de grenzen van hun opleidingsniveau wagen
- Narcose
- Freedivers die duiken zonder veiligheidsteam, of zonder een buddy
- Weddenschappen tussen duikers
- Uitdroging

Hoe de duik te overleven

Aantekeningen voor de duikgemeenschap van de auteur, 12 jaar ervaring als duikgids en instructeur in de Rode Zee, Chamber Attendant bij HyperMed in Sharm el Sheikh.

Voor recreatieve duikers:

Veel beter is de tocht langs buitenwand, het ingaan in en verlaten van de Blue Hole via een ondiepte (op -6 meter) of zelfs het starten van de duik vanaf The Bells. De binnenste wanden van de Blue Hole zijn kaal, volledig verstoken van aantrekkelijke dingen op recreatieve diepten. Hydrateer jezelf. Als je met een 12-liter fles onder de boog probeert door te gaan, stel je jezelf bloot aan: ernstige narcose, desoriëntatie, opraken van de lucht.

Voor freedivers:

Duik niet alleen [Noot van de redactie: dit is een hoofdregel van freediving; zorg dat je altijd een buddy bij de hand hebt om een redding uit te voeren]. Vertrouw altijd op een van de vele freedive-centra.

Voor alle anderen:

Vertrouw op lokale technisch duikcentra of gidsen met bevestigde professionele standing. Controleer je apparatuur. Blijf gehydrateerd.

#2 SS Thistlegorm

Shaab Ali, Straat van Gubal, Golf van Suez, Egypte - Wrakduik

Het wrak van de Thistlegorm wordt door menigeen als een tijdmachine beschouwd, liggend op een 32 meter diepe zeebodem. Als Brits vrachtschip zat ze volgepropt met militaire voorraden en munitie toen ze in oktober 1941 zonk na een bom die door een Duitse bommenwerper was afgeworpen. In het wrak waren jeeps, vrachtwagens, kleine rupsvoertuigen, motorfietsen, wapens en munitie opgeslagen. Een lokaal gezegde beweert dat de Thistlegorm meer inkomsten genereert dan het archeologische park van El Gizeh. Deze duikstek telt het hoogste aantal incidenten in de omgeving van Sharm el Sheikh.

Kritieke zaken

- Sterke stromingen, ruwe zeeën en slecht zicht zijn de norm
- Vierkante profielen

- Het uitvoeren van de veiligheids-/decompressiestop op dezelfde diepte aan dezelfde stijglijn kan een verraderlijk iets zijn voor een grote groep duikers.
- Boten die aan de oppervlakte manoeuvreren
- Trapjes en platforms zijn extreem bewegelijk in een ruwe zee
- Gebrek aan rust (de reis naar het wrak kan heel vroeg in de ochtend beginnen)
- Uitdroging en ophoping van stikstof kunnen bijdragen aan het ontstaan van DCZ

Foto credit: Stefano Gualtieri

Het overleven van de duik

Aantekeningen voor de duikduikgemeenschap van de auteur

Sla de briefing van de gids zorgvuldig in je geheugen op. Als je afdaalt of opstijgt langs een ankerlijn en er is stroming aanwezig, denk er dan NOOIT aan om die los te laten. Als je je groep kwijtraakt, stijg dan langs de ankerlijn op. Als je de ankerlijn van je boot niet herkent, verspil dan geen tijd en ga vanaf onverschillig welke lijn omhoog. Drijvende platforms aan de oppervlakte en scheepschroeven zijn je ergste vijand: kijk zowel tijdens het opstijgen als afdalen ALTIJD OMHOOG naar het oppervlak. Ga bij het betreden van het water onmiddellijk weg van het platform. Tijdens de afdaling, en vooral tijdens het opstijgen, moet je langs de lijn voortdurend je drijfvermogen in de gaten houden. Volg de gids of de groep, blijf niet achter. Vergeet perslucht: gebruik Nitrox. Vermijd uitgaan, in ieder geval de avond ervoor. Wacht niet tot je dorst hebt om te drinken, begin vocht in te nemen vanaf de dag voor de duik.

#3 MS Zenobia

Larnaca, Cyprus - Wrakduik

Deze in Zweden gebouwde veerboot zank in 1980 in de buurt van de haven van Larnaca door een fout in de boordsoftware die ballastwater naar de verkeerde kant pompte. Ze is ongeveer 170 meter lang en ligt op haar bakboordzijde tussen de 17 en 42 meter diepte met haar bekende lading auto's nog aan boord. Omdat deze duik vrij eenvoudig uit te voeren is, is hij voor open water duikers geschikt voor een tochtje langs de buitenkant. Het is een van de meest bezochte wrakken ter wereld.

Kritieke zaken

- Scherp metaal
- Vierkant profiel
- Desoriëntatie door ernstige ontwrichting van het wrak
- Ongeschoolde duikers die zich buiten de grenzen van hun opleiding wagen
- Gestoken worden door onderwaterleven
- Fouten bij het controleren van de nultijd (NTD)
- Uitdroging

De duik overleven

Aantekeningen voor de duikgemeenschap door Chris Demetriou, Duikcentrum Manager, DAN Instructor Trainer, Chamber Attendant, Chamber Operator

Voordat je gaat duiken is het goed om je te laten informeren, fit te zijn en een verzekering af te sluiten. Betrouwbare centra zijn te vinden via de Cyprus Diving Centre Association (CDCA), DAN HIRA-centra of centra die voldoen aan ISO EN 24803. Luister en volg de duikbriefings, je zult meer zien en de gidsen kennen de beste plekken. Gebruik ankerlijnen voor gecontroleerde afdalingen en opstijgingen, draag een computer, gebruik nitrox en houd je nultijd in de gaten. Penetratieduiken variëren in moeilijkheidsgraad: wees je bewust van je limieten, je gasbehoeften en zorg voor de juiste uitrusting voor elke duik. Het wrak heeft scherpe randen en zeeleven kan steken, dus een goede controle over het drijfvermogen is essentieel om beide soorten gevaar te voorkomen. Houd er ook rekening mee dat de temperaturen op Cyprus erg hoog kunnen worden, dus blijf gehydrateerd.

#4 Haven

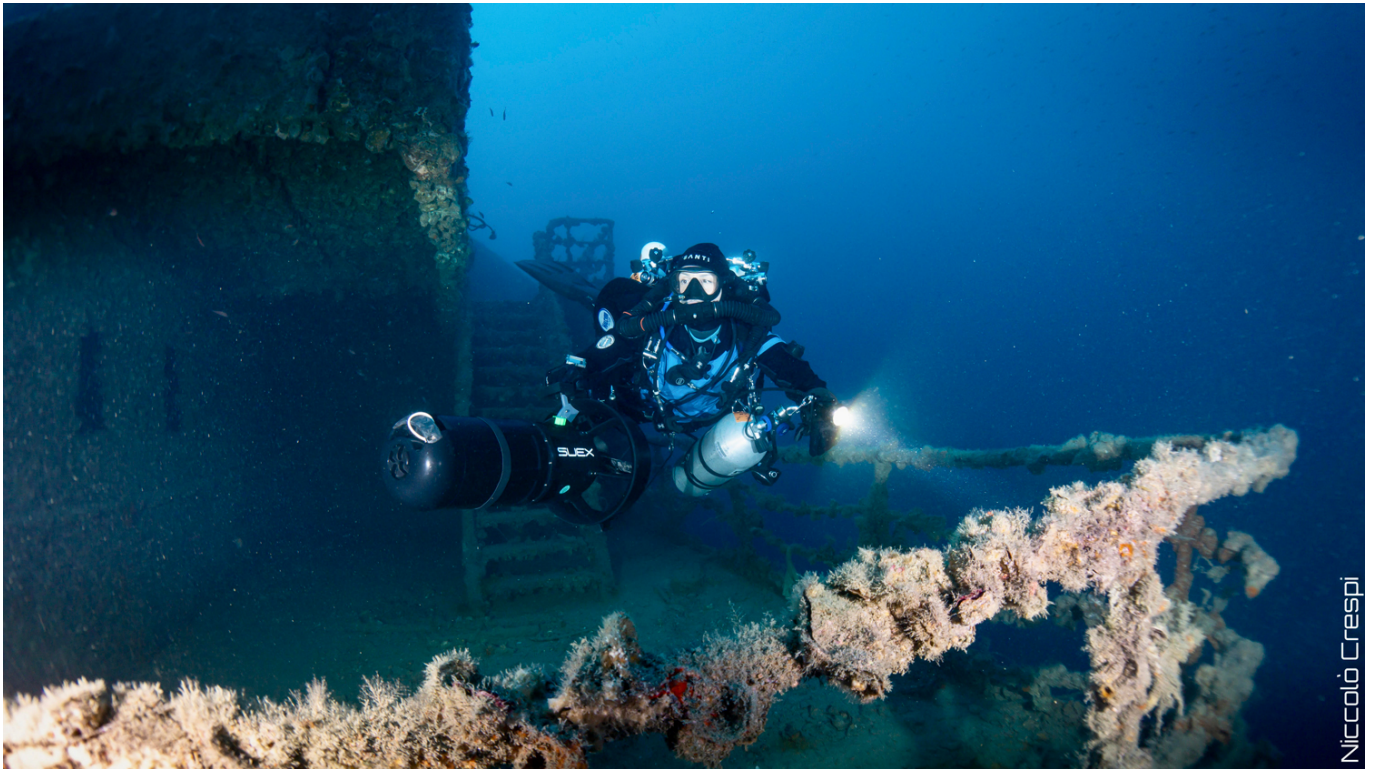
Arenzano, Ligurië, Italië - Wrakduik

De 344 meter lange supertanker van Amoco vloog in april 1991 in brand in de haven van Genua. Het bevatte 144.000 ton ruwe olie en 12.000 ton brandstof. Nadat het zijn ankers had verbroken, dreef en brandde het en zank vervolgens een mijl voor de kust van Arenzano op een zeebodem van 90 meter. De olie die uit de Haven vrijkwam, veroorzaakte de ergste milieuramp in de Middellandse Zee. Het is het grootste wrak in de Middellandse Zee dat bezocht kan worden. Na enkele ernstige ongevallen van sportduikers, is de duikactiviteit nu strikt gereguleerd en gecontroleerd.

Kritieke zaken

- Diepte
- Mogelijke desoriëntatie in het blauw, zelfs tijdens het vasthouden van een lijn.
- Vierkant profiel
- Duikers die hun uitrustingscontroles niet uitvoeren
- Fouten in de duikplanning
- Stromingen

- Lange afstanden tussen bezienswaardigheden

Foto credit: Nicolò Crespi

De duik overleven

Aantekeningen voor de duikgemeenschap door: Nicolò Crespi, Tech Instructor, Commercial Diver

Het wrak heeft geen specifieke kritieke problemen, het zicht is vaak uitstekend, visnetten of andere verstrikkingen zijn er niet en de machinekamer zelf is erg groot. Techduikers vertrouwen meestal op een lijn voor penetratiepogingen en blijven doorgaans gehydrateerd. Het grootste probleem met de Haven zit naar mijn mening in de hoofden van sommige duikers. Ondanks dat lokale operators nadrukkelijk herhalen om rebreather-controles voor de duik uit te voeren en eraan te denken hun zuurstofkleppen te openen, zijn er een aantal gevallen van hypoxie geweest in de allereerste minuten van de duik. Gebruik altijd de ankerlijn voor opstijgen en afdalen. Voor degenen die een tochtje buiten het wrak willen maken, wordt het gebruik van een scooter/DPV aanbevolen.

#5 Gardameer

Lombardia/Veneto/Trentino-Alto Adige, Italië

Het grootste van de Italiaanse meren, waarvan de oevers drie Italiaanse regio's bestrijken, is een bekende bestemming voor duikers uit Noord-Europa, die in het Garda spannender dieptes en een aangener klimaat kunnen vinden dan in de Oostzee of de winterse bevroren bergmeren. Naast het typische zoetwaterleven is het Gardameer de thuisbasis van wrakken die dateren uit de Tweede Wereldoorlog. Duikomstandigheden kunnen variëren met de aanwezigheid van wind.

Kritieke zaken

- Diepte
- Vierkante profielen

- Duikers die zich buiten de grenzen van hun opleiding wagen
- Falen in het inschatten van de eigen grenzen
- Slechte duikplanning
- Uitdroging
- Weddenschappen tussen duikers

Foto credit: Giuseppe Pastoressa

De duik overleven

Aantekeningen voor de duikgemeenschap door Davide De Lorenzi, Dive Centre Manager, DAN Instructor

Het Gardameer heeft bijna verticale wanden die zelfs verder dan -200 meter naar beneden storten. Veel van de beschikbare duikstekken zijn toegankelijk vanaf de kust, dus duikers voelen niet de behoefte aan de ondersteuning van een duikcentrum of -boot. Een getrainde, georganiseerde en bekwame duiker zal alles vinden wat hij of zij wil. De factoren die leiden tot duikongevallen zijn vaak de volgende: uitdroging, kou, vermoeidheid, ademgasdichtheid en duikplanning. Het eerste advies is om je gezonde verstand te gebruiken. Begrijp of je moet duiken of de duik moet afbreken. Luister naar je innerlijke stem voordat je aan de duik begint.

#6 El Hierro

Canarische Eilanden, Spanje.

Van de Canarische Eilanden is El Hierro een van de wildste. Lokale visserij rond het eiland is uitsluitend ambachtelijk, en de vulkanische wanden zijn de thuisbasis van schatten aan zeeleven en canyons. Van de hele lijst is het de enige bestemming met een bijzonder kritische kantje: na het duiken op hoogte

verblijven. Dit is ook de belangrijkste oorzaak van verzoeken om hulp aan DAN Europe vanuit El Hierro. Het lijkt erop dat veel duikers ervoor kiezen om in resorts of vakantiehuizen op hoogte te verblijven. Met name de belangrijkste stad, Valverde, ligt op 571 meter boven de zeespiegel.

Foto credit: Pietro Cremone

De duik overleven

Na het duiken is het nooit een goed idee om de volgende 24-48 uur naar hoogte te gaan - laat staan te vliegen, afhankelijk van de herhalingsduiken en dieptes van de uitgevoerde duiken. Voor duiken op zeeniveau is de limiet die door DAN en de meest gerespecteerde onderzoeksinstituten is vastgesteld 300 meter boven zeeniveau.

Conclusies

Voor het grootste deel bestaan er geen inherent gevaarlijke duiken, alleen duiken die meer aandacht, training, goede planning, fitheid en bewustzijn van de eigen grenzen vereisen. Dit geldt voor alle duiken met vergelijkbare kenmerken als de hierboven genoemde. Als andere duikstekken niet in de Top 6 staan, is er één simpele reden: er gaan minder duikers naartoe.

Een laatste ding dat we nooit zullen stoppen te herhalen: **uitdroging** is een van de belangrijkste factoren die bijdragen aan decompressieongevallen (DCO). Dit is vooral het geval waar de temperatuur hoog en de lucht droog is. Uitdroging kan ook een gevolg zijn van het drinken van alcohol, consumptie van theïne en cafeïne (in veel cola's en energiedrankjes) en gezoete frisdranken. Het is altijd goed om een paar dagen voor het begin van de duikweek te beginnen met hydrateren door water te drinken en hydraterend zout tot je te nemen.

Met dank aan: Chris Demetriou, Davide De Lorenzi, Niccolo Crespi.

Over de auteur

DANlid sinds 1997, Claudio Di Manao is PADI en IANTD duikinstru­cteur. Hij is de auteur van een reeks boeken en novelles over duiken, waaronder Shamandura Generation, een vrolijk portret van de Sharm el Sheik duikgemeenschap. Hij werkt samen met tijdschriften, radio en kranten, praat en schrijft over duikveiligheid, onderwaterleven en reizen.

Vertaler: Els Knaapen